

ALFÖLD

X. ÉVFOLYAM 140 SZÁM.

ÁRA 10 FILLÉR.

DEBRECEN, 1940. JULIUS 27, SZOMBAT.

DÉLKELETEURÓPA BÉKÉJE

MOST MÁR BIZTOSÍTOTTNAK LÁTSZIK

A román miniszterek elutaztak Salzburgból és ma délelőtt Rómába érkeztek

Memorandumot nyújtottak át a románok Salzburgban

A német birodalom vezére és az olasz nép ducója új történelmet ír Európa számára. Európa újja rendezése megkezdődött az igazság alapján s ebben az elrendezésben a magyar nép is megtalálja multjához, hagyományaihoz méltó helyét. A győztes nyugati háboru utolsó szakasza előtt Münchenben és jelenleg Salzburgban világtörténelmi napok virradnak fel s világtörténelmi események történnek. A sok szenvedésen átment magyar nemzet bizalommal tekint az elkövetkező események elé, amely meghezza számára a régen várt jobb jövő kialakulását. Nem véletlen az, hogy a magyar nép a nagy elrendezés délkeleti vonatkozásában visszanyeri mindazt, amit a husz év előtt reákenyszerített béke folytán elveszített, hanem a dolgoknak természetesen, igazságos menete ez. A versaillesi és trianoni szerződések összeomlásának szükségképpen be kellett következniök. Az új nagy elrendezés most van folyamatban s ez az igazságosság jegyében fog végbemenni. A magyar igazság győzedelmeskedett s a sok szenvedés és megpróbáltatás után az új elrendezés újabb ezer év alapjait veti meg a magyar jövő számára.

Románia a világháboru után hihetetlen módon megnőtt területileg, de továbbra is balkáni nép maradt. Mint kis nép, husz esztendővel ezelőtt sajátos, európai szempontból fejletlen nem mondható állami berendezkedésének hatálya alá vette a magasabb kulturájú magyar nép erdélyi részét is. Semmi megértést sem tanusított az erdélyi magyar, székely, és az kisebbségekkel szemben, mindent balkáni módra intézett, mert ez volt berendezkedésének a legmegfelelőbb s mert nem akarta elismerni az erdélyiek kulturfölényét.

A régi román vajdaság, amely még annakidején Magyarországnak a fennhatósága alatt állt, a magyar, fejlettebb kulturából igen sokat vett át, az iránt fogékonynak mutatkozott. Kulturáját annak az áldásos állapotnak köszönheti, mit a magyarság közelsége

okozott. Kulturális fejlődése azonban az idők folyamán speciális jellegűvé vált, speciális román balkáni jellegűvé. A nyugati kultúrától lassanként lemaradt Románia. A békeszerződésekkel hozzácsatolt Erdély, Dobruđa, Besszarábia és Bukovina lakosságának magasabb kulturfölényét hatalmi uton ellensúlyozta husz esztendőig. Besszarábia és Bukovina egy része már mentesült a román speciális kulturális berendezkedés sulya alól, a többi idegen ország részévé leválása pedig most van folyamatban.

Münchenben megvetették elvi alapjait Délkelet-Európa elrendezésének. A jelenlegi Salzburgi tárgyalások az elvi elrendezés realizálási. A tények sulya elől Románia nem térhet ki, bármennyire is akarná azt. Vissza kell adnia mindazt, ami illetéktelenül jutott birtokába, mégpedig ellentmondás és időhalasztás nélkül. Erdély és Dobruđa sohasem volt román, nem is akar az lenni. Az óra ütött, érkezett a teljesítés ideje, amit elodázni nem lehet. Ezt bizonyára megértik Salzburgban a román miniszterek, mert meg kell értenök. Az újja rendezésnek Románia nem lehet akadály, merev elzárkózás esetén is azonban csak ideig-óráig. Az illetékes az elrendezés szempontjából, hogy akarja-e Románia a maga részéről, vagy sem, mert ha békés uton hajlandóan nem mutatkozik, — ami nem tételezhető fel — úgy komoly következményekre számíthatna. De hát Románia nem szereti a kockázatos szerepeket, inkább hajlandó minden erővel „megfékezni a román hősiességet“.

Romániának nagy tartozása áll fent Magyarországgal szemben. Nemcsak Erdély óriási területe, hanem az a szinte felmérhetetlen kár, amit Erdélyben a husz éves román uralom okozott úgy erkölcsileg mint, anyagilag. Románia husz év alatt kizsákmányolta Erdélyt, a magyar föld jórészét román telepeseknek adta, a magyarok adóit kíméletlen könyörtelenséggel hajtotta be és ezáltal számtalan önálló existenciát proletár-

sorba kergetett. Míg a román fajuk sokirányú állami támogatást élveztek, a magyar kiselbőséghez tartóztól még azokat a szerény életlehetőségeket is megvonni igyekeztek, amelyek birtokában voltak. Kulturális és nyelvi tekintetben valóságos rabszolgaság volt az osztályreszük. Szociális előnyökben a legkevésbé sem részesülhettek. Számtalan vonatkozásban érezték a román kizsákmányolást a kiszolgáltatottakkal szemben. Románia mindezt kárpótlással tartozik Magyarországnak. Kárpótlást mindenért.

Románia bevételének talnyomó részét az olajforrások nagy hozama biztosítja. Az olaj belföldi fogyasztása csak a kisebb részét teszi ki az állam bevételének, a nagyobbik rész az olaj külföldi szállítása kapcsán keletkezik. Románia számszerűleg nagyszegű külföldi devizát tud olajért szerezni, ami külkereskedelmének aktivitását nagyon fokozza és biztosítja. Az állami regalékkal és egyéb bevételekkel együtt még mint kisállam is jól tudna boldogulni s képes lenne kártérítést fizetni. Ez részére nem nagy anyagi megterhelést jelentene.

Jólétesült helyen úgy tudják, hogy a Führer péntek délután 16 órakor kihallgatáson fogadta Gigurtu román miniszterelnököt és Manolescu külügyminisztert. A megbeszélésen a német birodalmi külügyminiszter, Rinaldo berlini román követ és a bukaresti német követ vett részt. A megbeszélések mint híre járja kb. 2 és fél óra hosszat tartottak. A román államférfiak ezután Ribbentrop birodalmi külügyminiszter társaságában elhagyták Hitler nyári szállását és visszautaztak Salzburgba, ahonnan rövid tartózkodás után tovább utaznak. (MTI.)

A La Suisse című svájci lap megállapítja többi között: Elkerülhetetlen, hogy a románoknak a béke érdekében engedményeket kell tenniök. Mivel a románok elfogadták a salzburgi meghívást, ez bizonyítja, hogy alávetik magukat Németország döntőbírói ítéletének. (MTI.)

Illetékes olasz politikai körökben kijelentik, hogy a tengelyhatalmak és Románia, valamint Bulgária képviselői közötti közeli tárgyalások azt bizonyítják, hogy a kérdések megvizsgálására az alkalmas időpont elérkezett. Az a körülmény, hogy ezek a tárgyalások megkezdődnek és hogy mindazokat, akik ezeken részt vesznek, közismerten a legjobb szándék vezeti, bizonyítja, hogy a megoldást békés uton akarják elérni. Noha a kérdések nehezeknek s bonyolultaknak tűnnek fel, minden jól arra mutat, hogy sikerül nem csak békés, de minden dunai és balkáni országra nézve előnyös megoldást találni.

Az az elvi álláspont, amelyet a Duce és a Führer a legutóbbi müncheni találkozásuk alkalmával leszögeztek és amely a dunai, illetve a balkáni kérdések békés rendezésére vonatkozik, már a közeljövőben teljes egészében valóra válik. — Akárhogy is van — hangsúlyozzák ismételtelen illetékes helyen.

Róma és Berlin egyetért abban, hogy a jelenlegi háborut nem engedni kiterjeszteni a Duna balkáni területére.

A tengely hatalmai eddig is állandóan azt a célt tartották szem előtt, hogy ezentul is megteszenek mindent, hogy a háboru átkát maguknak az otlakó népeknek érdekében elhárítsák Délkelet-Európa területéről. (MTI.)

A román miniszterelnök és külügyminiszter ma délelőtt 11 óra 40 perckor Rómába érkezett. A román államférfiak azonnal megjelentek az olasz külügyminiszteriumban.

A salzburgi tárgyalások román vonatkozású része tehát véget ért. A román államférfiak római utazásáról és tartózkodásáról az olasz lapok azt írják, hogy ez természetes folyamánya a salzburgi megbeszéléseknek.

A Román miniszterek Salzburgban memorandumot nyújtottak át, amely azt tartalmazza, hogy Erdély még vitás része felett népszavazás döntsön.

A Rómában folytatandó megbeszélés kérdésében Virginio Gayda cikkében hangsúlyozza, hogy a megbeszélések az ésszerűség és az igazság jegyében mennek majd végbe. A béke most már Délkelet-Európában biztosítottak látszik s így ez a földrés megszabadult a háborutól, Anglia és Franciaország mesterkedései ellenére. Csupán helyi jellegű problémák megoldásáról van most már szó.

Az elvi megoldást a végleges felszámolás fogja követni. Délkelet-Európa szőnyegen levő kérdéseinek rendezésére az Anglia elleni végső támadás megkezdése előtt sor kerül.

Felvétel az egyetemre

A debreceni Tisza István-Tudományegyetem hit, jog és állam, orvos, bölcsészettudományi, ennek matematikai és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1940-41. tanév I. félévére szeptember hó 1-16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16-20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21-30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz címzetten 1940. augusztus hó 1 és 31 közt lehet benyújtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kelloleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. Akik tandíjmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1940 szeptember 1-ig nyújtják be.

Kibérelhető vadászterületek

Debrecen város határában lévő nem városi tulajdont képező alábbi vadászterületeken (kivéve az önálló és önállóvá alakított vadászterületeket) gyakorolható vadászati jog 1940 évi augusztus hó 1-től 1950 évi július hó 31-ig terjedő 10 (Tíz) évre nyilvános árverés útján bérbé adják.

Nem gyakorolható a vadászati jog a Nagyerdő egész területén a Nagyerdő körüli területen 100 m.-es mélységben, A Nagyerdőtől nyugatra a Lóversenytéren és környékén egészen a Hajduböszörményi utig, a Nagyerdőtől keletre a Hadházi utig terjedő legelőterületeken, továbbá az Egresker-ti és Nyulási Repülőtereken.

Bérbeadás alá kerülő területek:
a) A Szepespuszta keleti oldalától a Vámospéresi országútig fekvő ujosztású földek, hozzávetőleges területe 7200 kat. hold.

b.) a vámospéresi országút és a Hajduböszörményi országút között fekvő ujosztású földek, hozzávetőleges területe 4000 kat. hold.

c.) a Hajduböszörményi országúttól a Szoboszlói országútig terjedő ujosztású földek és a Macs, hozzávetőleges területe 7000 hold.

d.) az Ondódi földek, ideértve a n. n. Cucai földeket is, továbbá a Steinfeld Istvántól megváltott 283 kat. hold nagyságú ingatlan, a hozzávetőleges terület 13500 kat. hold.

e.) a Szepes és Ébespuszta, hozzávetőleges terület 2700 kat. hold.

f.) a Nagy és Kishegyespuszta hozzávetőleges terület 3900 k. hold.

g.) az Eleppuszt, hozzávetőleges terület 1100 kat. hold.

h.) a Kösélysszpuszta, hozzávetőleges terület 2000 kat. hold.

A városháza tanácstermében a megtartandó nyilvános árverés határideje: 1940 augusztus 8 napjának d. e. 9 órája.

VÍGSZÍNHÁZ

MOZGÓ

A 10 éves magyar hangos film jubileumára tartott repriz ciklus első filmje

GÜL BABA

A legnagyobb magyar film!
Előadások kezdete hétköznap: 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Lépfene-fertőzés miatt szörnyű kinok között meghalt a juhászbojtár

Az egyetemi klinikán szörnyű kinok között meghalt Illés Sándor 16 éves kabai fiu, Hevesi Márton gazdálkodó alkalmazottja. A boncolás megállapította, hogy a fiu lépfene fertőzés következtében halt meg. Gazdája ugyanis pár nappal ezelőtt megbizta, hogy nyuzza meg a lépfeneben elhullott juhait.

Eközben a tetemekeket ellepő legyek közül az egyik megcsipte Illés Sándort és ezzel vérebe vitte a fertőzést, amely a fiu halálát okozta.

Csütörtökön igen súlyos állapotban a debreceni klinikára szállították Hevesi Márton gazdálkodót, feleségét és 16 éves leányát is. Az orvosok mindhármuknál lépfenemérgezést állapítottak meg.

Kiderült, hogy Hevesiné egyik lépfeneben elhullott juh husából paprikást készített és az egész család megbetegedett tőle.

Hevesi Márton a kórházbeszélitása után magához tért. Bevallotta, hogy három juba hullott el lépfeneben, husukat munkásai között osztotta szét.

Nagy olasz előretörés Afrikában

A Giornale d'Italia hosszú haditudósítást közöl a Kenyában folyó harcokról. A vízben szegény pusztaságban folyó harcban az angoloktól a harcászatiilag legfontosabb vízbő községet az olaszok már elfoglalták. Vajir városka után már teljesen lakatlan pusztaság kezdődik, ahol minden katonai művelet nehézségekbe ütközik, az utánpótlási akadályok miatt. Az olasz csapatok mindamellert máris

mélyen benyomultak az angolok belső védelmi övezetébe.

Bombavetőik ezalatt állandóan támadják a hátsó angol állásokat megakadályozva így az angol csapatok felfejlődését célzó mozdulatait. Az olasz csapatok tehát eszeriat állandóan maguknál tartják a kezdeményezést. Moyale elfoglalása után 50 k - méternyi mélységben bevonultak Angol-Kenya területére.

HAJDÚSZOBOSZLÓIGYÓGYFÜRDŐ

MA MÁR EURÓPAI HIRŰ. Fedett gyógymedencék, ivocsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó-, és belélegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szénsavval telített „Hajduvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdusoboszló 73 és 78 százalékos só-s-jódos brómos-hidrocarbonatos hévízzel táplálják. 3000 liter forróvíz percentik. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Halálos gépkocsiszerecsétlenség

Győről jelentik: Gönyűnél az ugynevezett „halálkanyarban” halálos kimenetelű gépkocsiszerecsétlenség történt. Brunovszky Ignác ácsi lakos a feleségével motorkerékpárján haladt a halálkanyar felé. Amikor a kanyar után felbukkanó tehergépkocsit meglátta, már nem volt

ideje motorkerékpárját lefékezni.

Teljes erővel belerohant a tehergépkocsiba, Brunovszky Ignác és felesége szörnyethalt. Mindezekelőtt teste a felismerhetetlenségig összeroncsolódott.

A szerencsétlenség körülményeinek megállapítására a nyomozás folyamatban van.

„Magyarország tiszteletben tartja a nemzetiségek jogát”

Az eseni Nationalzeitung ismerteti a kárpátaljai vajdaság létesítéséről szóló törvényjavaslatot. A lap kiemeli, hogy mértékadó helyen hangsúlyozzák: ennél a törvényjavaslatnál a rutének régi óhajának teljesüléséről van szó. Ezt a törvényjavaslatot már annak idején a csehszlovák kormánynak meg kellett volna valósítania, de erre sohasem került sor. Az ön kormányzatra vonatkozó törvényjavaslat feladata, hogy biztosítsa a rutén nép sajtós népi és kulturális fejlődését és a rutén nyelv szabad használatát.

A Corriere della Sera a kárpátaljai önkormányzatról szóló törvényjavaslatlall foglalkozva hangsúlyozza, hogy ennek a javaslatnak a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel, igen nagy fontossága van, mert azt mutatja, hogy Magyarország tiszteletben tartja a nemzetiségek jogait.

A svájci lapok a Magyar Távirati Iroda jelentése alapján közlik a kárpátaljai vajdaság megalakításáról szóló törvényjavaslatot.

Á Neue Zürcher Zeitung budapesti tudósítója hosszabb cikkben foglalkozik a törvényjavaslatlall. Tárgyilagosan ismerteti a törvény javaslatot és hozzáteszi, hogy a törvényjavaslat fontosságát növeli, hogy a miniszterelnök személyesen lépett fel a törvényjavaslat szószólójaként.

Gazdák figyelmébe!

A város elsőfoku közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság értesíti a város területén gazdasági cselédeket alkalmazó gazdákat, hogy az 560/1940. B. M. sz. rendelettel az 1940. évi 6. t. c. 56. §-a június 26 án hatályba lépett. Az említett törvényhely teljes szövege a következő:

„Az 1907: XLV. tc. 28 §-ának második bekezdése azal egészítetik ki, hogy a gazdasági cselédnek és az éves illetőleg állandóan alkalmazott szegődőményes cseléd vele élő feleségének szülés esetén a szolgálatbalépés tizenötödik nap-

ja után a baba részére szükséges fuvart a gazda köteles rendelkezésre bocsátani.

Talált állatok

Hajdudorog és Hajdunánás közötti pusztarészen 1 drb. verestarka üsző borjut felügyelet nélkül és gazdátlanul találtak. Ugyancsak a Perczöl dülő 48 zszám alatt 1. drb. kb. 1 éves ordas koca-sertést, bal füle jegyes. Az állat a város istállójában (Betlen u. 39 sz.) van gondozás alatt, Igazolttulajdonosa a közhírrételtől számitott 8 nap alatt az állatot átvetheti.

Ruthén fiúk érkeznek hétfőn nyaralásra Debrecenbe

Ezelőtt egy hónappal 42 ruthén leányka érkezett Debrecenbe nyaralásra a testvérközségekből.

A kisgyermekek igen jól érezték magukat, nagyon használt nekik a kitünő alföldi levegő és szemlátomást erősödtek. A Nagyerdőn a régi lőporraktár átalakított helyiségeiben voltak elhelyezve pompás kényelemben. A nyaralási idő a hét közepén telt el ezalkalommal a kis kárpátaljai ruszin lányok bucsünnepélyt rendeztek.

Az ünnepélyen megjelent Lindenberger János apostoli kormányzó, dr. Hanzós Lajos szentszéki jegyző. — Papp Gyula szentszéki tanácsos, paróchus, dr. Kupinszky Sándor tb. városi tanácsos, Bondák Gyula kir. tanfelügyelő és Zima Tivadar ökörmzői polgári iskolai igazgató. A bucsünnepélyen a Debrecenben nyaralt ruthén leánykák magyar és ruthén verseket, dalt, táncot adtak elő. A debreceni nyaralattásért Zima Tivadar mondott köszönetet. Valamennyi ruthén lányk. jó egészségben tér vissza.

Hétfőn 42 ruthén fiu érkezik ugyancsak egy hónapi nyaralásra Debrecen testvérközségeiből. A fiuk fogadására az előkészületek már megtörténtek.

Rendelet a cukrászdákra

A kereskedelmi miniszter egyik rendelete tudvalevően lehetővé teszi, hogy egyes cukrászüzletek, amelyek cukrászsütemények árusítására rendelkeznek be, cukrásda jellegűvé minősíttessenek. Ennek a minősítésnek egyedüli célja az, hogy ezekre az üzletekre a vasárnapi munkaszünet és a hétköznap-i üzleti záróra tekintetében a cukrászdákra megállapított rendelkezések legyenek alkalmazhatók. Az ilyen cukrászda jellegű üzletek tehát nem cukrászsütemények árusítására berendezett üzletek. Ezt a megkülönböztetést a cukrászparosok érdekeinek megóvása végett minden tekintetben érvényesíteni kell. Konkrét esettől kifolyóan éppen ezért a kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértően 62903/1940. sz. alatti rendeletében arra az állápontra helyezkedett, hogy a cukrászsütemények árusítására berendezett és cukrászda jellegűnek minősített cukrászüzletek részére nem engedélyezhető korlátolt italmérés,

Operettegyüttes vendégszereplése Debrecenben

Augusztus 2-án megkezdte debreceni vendégszereplését Beleznai Unger István színigazgató és társulata.

A debreceni pót szezon augusztus 2-án kezdődik és augusztus 16-ig tart. Ezen a két héten Ungerék szebbnél szebb előadásokat akarnak produkálni, hogy emlékeztessék a debreceni közönségre ezt a vendégszereplést. Az opertt-termes legszebb gyönyögeit fogják előadni. A vendégszereplést Beleznai Unger István igazgató azzal is érdekessé, sőt szenzációssá akarja tenni, hogy több fővárosi művésznőt hoz le Debrecenbe.

Unger igazgatónak többek között az a terve, hogy lehozza Daika Margitot a „Csavargó lányban”, Lázár Máriát az „Egyetlen éjszaka” című operettben. Patkós Irmat a „Gül Babában”, továbbá Szücs Lászlót a „Cirkuszhercegnőben”. Ezenfelül kemutatja az Unger társulat két eredeti operettjét. Az egyik a „Gárdahadnagy” a másik pedig a „Fenséges szerelem”.

Ungerék debreceni vendégszereplése azért is nagy tömeget fog megmozdítani, mert az igazgató jelentősen leszállította a helyárakat. A közönség fővárosi nivójú, gyönyörű díszletezésű előadásokat láthat majd a Csokonai Színházban ragyogó szoreposztással.

A megnyitó ünnepélyen, augusztus 2-án díszelőadás keretében a „Nótás kapitány” című operettet újítja fel a társulat. A címszerepet maga Unger igazgató fogja játszani, aki annak idején olyan nagy és emlékezetes sikert aratott Debrecenben ebben a parádés szerepben. A többi főszerepet a társulat legjobbjai játsszák, így Radnóthy Éva, Jurik Ica, Nagy Csilla, Szokol Gyula, Kormos Ferenc. Hortobágyi Arthur és Molnár. A díszelőadás előtt U. Kovács Terus az országos hírű művész „Erdély” című sajtó költeményét szavalja el.

Az Unger társulat debreceni pót szezonjára nem lesz különbség, ellenben az eddigi állandó bérleti helyeit előzékenységből a pénztár mindennap délelőtt 11 óráig fenntartja.

Az Unger társulat debreceni nyári vendégjátéka hihetileg igen kedves csemege lesz a közönségnek, amely végre is megkapja a kedvenc nyári szórakozását.

Az OTJ hivatalos órái

Az Országos Társadalombiztosító Intézet értesíti az érdekelt munkaadókat és munkavállalókat, hogy július 22-étől, hétfőtől további intézkedésig felek részére délelőtt 9-től délután 1-ig, szombaton pedig délelőtt 9-től déli 12 óráig tart hivatalos órákat. Ez az intézkedés a rendelőintézetek szolgálatát nem érinti. Feleket tehát az intézet sem 9 óra előtt, sem 1 óra után, szombaton pedig 12 óra után nem fogad.

Xirdessen lapunkban

Amerika havonta háromezer repülő szállít Angliának

Az angol képviselőházban mint ismeretes, Beaverbrock lord légügyi miniszter egy rádióbeszédben is kijelentette, hogy Amerika azonnal megkezdte havi 3000 repülőgépnél a szállítást Anglia számára. Ez a kijelentés amerikai katonai körökben csodálkozást váltott ki, mert az amerikai ipar jelenleg havi 1000 gépet gyárt, márpedig

ennek a mennyiségnek legnagyobb részére az amerikai hadseregnek van szüksége, külföldi megbízások pedig nem szabad megzavarnia a hadsereg ellátását. (MTI)

Az amerikai Angliának való repülőgépszállítások nagy visszatérést keltettek az amerikai közvéleményben.

Kegyeletes ünnepség a debreceni csata évfordulóján

Debrecen város vezetősége az idén is méltóan ünnepli meg az 1849 évi augusztus 2-án megvívott debreceni csata évfordulóját. Az ünnepély augusztus 2-án pénteken délután hat órakor kezdődik a Hősök temetőjében a mauzoleum előtt. Az ünnepi szónok Hegyaljai Kiss Géza ref. lelkész lesz.

Az ünnepélyvel kapcsolatosan a város vezetősége felhívja az összes egyesületeket és testületeket, hogy az ünnepségen minél nagyobb számban képviseltesék magukat. Gyülekezés a Hősök temetőjében augusztus 2-án délután háromnegyed 6 órakor. Az emlékmű esetleges megkoszoruzására vonatkozó szándékot augusztus 1-én délig a városi közművelődési ügyosztálynál kell bejelenteni.

MAGA SZALMA?

Mért nem eszik szalma ment egy pengőért a

PÁLL SÖRÖZŐBEN

Betegápolási tanfolyam

A MANSz. elhatározta, hogy tekintettel a rendkívüli szükségletekre, vöröskeresztes házi betegápolási tanfolyamot rendez. A tanfolyam a Vöröskeresztnél is hivatalos tanfolyam lesz, ezért felkérnek minden magyar honleányt, hogy minél számosabban jelentkezzenek a MANSz. hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt,

9—1 óra között. Jelentkezési díj 2 pengő. A tanfolyam augusztus 15-én kezdődik, 2 hétig tart. A házi betegápolási tanfolyam sikeres elvégzése után önkéntes ápolónői tanfolyamra becséjítatnak a hallgatók. Ez fogja őket képesíteni a Vöröskeresztes önkéntes ápolónői szolgálatra. Jelentkezési határidő augusztus 1.

A gypjúárak felemelését kéri

Sok vita folyt ezidén a gypjúárának megállapítása körül. A gypjúárdekeltségek legalább 3.60 pengős árt kértek, azt hangoztatván, hogy a gypjú előállításai költsége kg.-ként kb. 3.64 pengő között van. E kalkulációt egyes szakemberek vitatták, majd pedig az összes szempontok egybevetésével 2.80 pengős alapárát állapították meg.

A gazdák arra is hivatkoznak, hogy ez az ár kicsi, nem alkalmas arra, hogy a hazai juhállomány fejlesztésére, vagyis a gypjútermelés fokozására bírja a gazdákat. Ez pedig elsősorban érdek mert egyes számítások szerint az eddigi állomány fölött még további kb. egy millió juhra volna szükség ahhoz, hogy a hazai textilipar mai keretek között mozgó szükségletét biztosítsuk.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara most foglalkozik újból ezzel a kérdéssel. Felterjesztést intézett a Földművelésügyi miniszterhez, amelyben — értesülésünk szerint — a gypjú alapárának 3.60 pengőre való felemelését kérte, mégpedig a már eladott tételekre is visszamenő hatállyal. De ugyancsak kérte a durva gypjúárak árviszonyainak nö-

velését. A földművelésügyi miniszterium még nem foglalkozott részletesen ezzel a kérdéssel, úgyhogy döntés nem történhetett.

Betöltendő állások

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a tisztviselői normál státusban nyugdíjjogosultsággal egybekötött szervezete levő, jelenleg ürességekben álló a törvényhatósági bizottság legközelebbi rendes közgyűlésén választás útján betöltendő egy a X. fizetési osztályba sorozott nyilvántartói, egy a XI. fizetési osztályba sorozott segédnyilvántartói, egy a X. fiz. osztályba sorozott irodatiszti, egy a XI. fiz. osztályba sorozott irodaférgésztiszi, egy a XI. fizetési osztályba sorozott végrehajtói állásra pályázatot hirdet a város polgármestere.

A pályázati kérvényhez eredetben, vagy hiteles másolatban a következő okmányokat kell csatolni:

Születési anyakönyvi kivonatot illetőségi bizonyítványt; hatósági erkölcsi bizonyítványt, iskolai bizonyítványt, hatósági orvosi bizonyítványt, az esetleges háborus

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

katonai szolgálatot és háborus kintüntetéseket igazoló okmányokat; a „Vitézi Rend” tagjainak, a Vitézi Rend Főszéktartósága által kiállított igazolványt, az 1914—18 évi világháboruban arcvonalbeli szolgálatot teljesített egyénknél a Károly csapatkereszt viselésére jogosító okmányt, hadirokkantakká vált nem hivatásos katonai egyénknél a rokkantjára dék ölvezetét, illetve az ellátásra való igény nélkül hadirokkanttá történt nyilváníttat tanusító okmányt, a 7720/1039 M. E. számú rendelet alapján annak szabályszerű igazolvását, hogy a pályázó nem esik az 1939. IV. tc. 1 és 2 §-ainak hatálya alá.

A meghirdetett állásra a pályázati határidő a folyó évi augusztus hó 31-ik (szombat) napjának déli 12 órája.

A hordás és cséplés ma megkezdhető

Értesitem a város érdekelte lakosságát, hogy július 27-től azaz szombattól kezdődően a város területén és határában a gabona és egyéb szemes termények hordása és cséplése megkezdhető és folytatható még vasárnapi napon is. Polgármester.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter a 129.780/940 VI. 1 számú körrendeletét módosító 161480/940 VI. 1. számú körrendeletében foglalt felhívás értelmében az 1940 évi augusztus hó 25-ig terjedő időre eső vasárnapokon mindennemű mezőgazdasági munkát végzésére a vasárnapi munkaszünet felfüggesztettnek tekinthető. Polgármester.

20.25 pengő a búza-átszámítási kulcs

A Pénzüntezeti Központ közli, hogy a búza záloglevelekben folyósított és buzaértékre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a buzazáloglevelek kamatszélvényeinek beváltásakor augusztusra átszámítási kulcsként egy métermázsza búza fejében 20.25 aranypengőt kell alkalmazni.

METEOR MOZGÓ

Szombaton fél 7 és 9 órai kezdettel:

KÉT ATTRAKCIÓ

Vágyak asszonya és Fehér vadász

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: — Charlie Chan Honoluluiban — és 2. Erdők haramiája.

Szerdán: fél 7 és 9 órakor! Tűz az óceánon és Harc a világot mozgató olajért.

HIREK

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy július 16-tól kezdve a mezőgazdasági célra használt motorok hajtására szolgáló kedvezményes festett petróleumhoz nehéz benzint kell keverni 25 százalékos arányban. Ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban szükségessé vált a kevert kedvezményes petróleum árának megállapítása. Az Államellenőrzés országos kormánybiztosa rendelkezletet adott ki, amely szerint a kevert kedvezményes petróleumnak az alapára Budapesten hordóvétel esetén 22.15 P., felára pedig 14.65 P. Ciszterna vétel esetén az alapár 21.65 P., a felár 11.65 P. Vidéken bármely vasutállomáson az alapár 23.05 P., amelyhez 14.05 P. felár járul. A nehéz benzint a kedvezményes petróleum árát mértékszámként 2.- Pengővel emeli.

A természetes „Ferenc József” keserűvíz már régóta bevált házi szer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és igen gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát.

A légtalmi gyakorlatok, valamint a korábban kiadott különböző légtalmi szabályozó rendeletek kapcsán szükségessé vált különböző légtalmi karszalagok, jelvény, jelzőtáblák és más légtalmi vonatkozású jelzőeszközök alkalmazása. Ezeket pedig különböző helyiségekben — megfelelő előírás hiányában — más és más színben és kivitelben készítették. Most honvédelmi miniszteri rendelkezlettel meg a légtalmi jelzéseknek a tárgyában, amely egységesen előírja az eszközök és berendezések színét és méreteit. Kényszerű alapfestési táblára írt címőberpiros betű, — a rendeleteknek az egyik legfontosabb előírása — légtalmi vonatkozású helyiséget, szőlőhelyet, óvóhelyet, légtalmi osztály állomáshelyét jelzi. A légtalmi karszalag színe a közérdeklő légvédelemben szolgálatot teljesítő személyek, tehát a hatósági légtalom emberei számára piros-fehér-zöld, az I. és II. csoportba sorolt építményekben a légtalmi szolgálatot teljesítő személyek részére nemzetiszínű szegéllyel ellátott fehér, a III. csoportba tartozó, tehát a lakóházak légtalmi szolgálatainak számára fehér. Valamennyi karszalag fehér mezejének közepére vörös „Légo.” feliratot varrunk, illetve szőnek és a karszalagokat különböző színű, zománcozott 6 cm. átmérőjű jelvény erősíti a felső ruhához. A jelvény a különböző szakbeszámítást mutatja. A rendelet részletesen leírja a légtalmi jelzőtáblákat és a rossz világítási viszonyok idejére ugyanebből a célből előírt légtalmi jelzőlámpákat.

A Mansz. debreceni vezetősége a Nagyerdőn a Diakónissza otthon mellett helyezte el nyári nyaraltatási akciója részére a nyári faházakat, ahol 150 nyaraló gyermek van elhelyezve. A Mansz. gyermeknyaraltatási akciójának 150 gyermeke, fiúk és lányok valamennyien szegény és nincstelenek családjából vannak kiválogatva. A nyaraltatási akció a hét elején kezdődött meg. Az első ebédkiosztásnál jelen volt Lossonezy Istvánné, a Mansz. elnöknője, dr. Kőlcsey Sándorné és a Mansz. vezető hölgyei. A 150 gyermek két hónapon át itt fog nyaralni és rájuk négy tanítónő és egy felügyelő vigyáz.

A vas megyei Kemencségi község gazdái gyűlésre jöttek össze és elhatározták, hogy mindazok, akik a saját földjükön elvéggezték az aratást, kötelesek a szomszédaiaknak segíteni mindaddig, amíg az egész község nem végez a munkával. Addig senki nem kezdheti meg a betakarítást, amíg az aratás be nem fejeződik az egész határban. Természetesen a betakarítást is közös erővel kell elvégezni.

FÉRFIÖLTÖNY
ÉS KABÁT-SZÖVETEK OLCSON ÉS IGEN NAGY VÁLASZTÉKBAN
PETRIKNÉL
SZENT ANNA U. 5.

Megsegíti a kormány a nyúl- és fagykárt szenvedett gyümölcsstermelőket

Ismeretes, hogy az elmúlt rendkívül szigorú és havas télen az újabb telepítésű (nyolc-tíz éves és fiatalabb) gyümölcsösökben igen érzékeny nyúl és fagykár állott elő, aminek következtében az ország egyes részein nagyszámú gyümölcsfa elpusztult vagy életbenmaradásához és kielégítő fejlődéséhez kevés a remény.

Nemcsak az egyes gyümölcsstermesztőket, hanem az utóbbi években örvendetesen fellendült gyümölcsstermesztést általánosságban is súlyosan érintő kár enyhítése céljából a földművelésügyi minisztérium az ősz folyamán gyümölcsfaoltványokat fog kiosztani. A károsult gyümölcsfatermesztők a nyúl és fagykár miatt károsult gyümölcsfaik oltására szükséges oltványoknak legalább egy részét ezen az uton biztosíthatják. Különösen nagy károsodás esetében teljesen ingyen, különben pedig 10-30 filléres térítést ellenében fogják az oltványokat kapni.

Az akcióhoz szükséges oltványokat a földművelésügyi minisztérium egyrészt a szükségletek, másrészt pedig a rendelkezésre álló készleteknek megfelelő arányban magánfaiskoláknál köti le és közvetlenül a faiskolából fogja a városok, községek (köjegyzőségek) által beszolgáltatandó adatok alapján ugyancsak a városok, községek (köjegyzőségek) címére folyó év őszén kiutalni.

A legkisebb bérceplési rész

Közlöm a város érdeklő lakosságával, hogy az Államellenőrzési Országos Kormánybiztosa a 4110/1939 M. E. számú rendelettel módosított 8220/1930 M. E. sz. rendelet 2 §-ában kapott felhatalmazás alapján, a 15000/1940 Á. K. számú rendeletével a legmagasabb bérceplési rész megállapítása tárgyában a következőket rendelte:

1. §.
(1) A gabonaneműek bérceplésének elvégzéséért felszámítható legmagasabb ceplési rész (százalék) nem lehet magasabb, mint az a ceplési rész, amelyet, valamely bérceplő hasonló munka elvégzésénél az 1939 évi ceplési idényben felszámított.

(2) Abban az esetben, ha a bérceplő olyan csépletőnél vállal bérceplést, akinél 1939-ben bérceplést nem végzett és így az akkor felszámított bérceplési rész megállapítása nem áll módjában az (1) bekezdésben foglaltak alkalmazása szempontjából, azt a ceplési részt (százalékot) kell irány adónak tekinteni, amely 1939-ben ugyanabban a községben folytatott ceplésénél, vagy amennyiben most más községben ceplél, ebben a községben hasonló körülmények között legáltalánosabban előfordult.

(3) A bérceplésért felszámítható legmagasabb ceplési rész azonban az előző bekezdésekben tárgyalt esetekben nem haladhatja meg a 2. §-ban meghatározott legmagasabb ceplési részt.

2. §.
A gabonaneműek bérceplésének elvégzéséért legfeljebb a következő legmagasabb ceplési rész (%) számítható fel az elcséplelt mennyiség után:

A gép és a ceplés körülményeinek megjelölése. A ceplési rész: %, illetve 100 q ként q (méterm)

- I. Magánjáró gépek:
- 1.) Ha az üzemanyagot a cséplető gazda adja, (tüzelfanyag, vízfordás, stb.) 45 %.
 - 2.) Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos (bérceplő) gondoskodik 6 — százalék.

II Ném magánjáró huzatós gépek.

- 1.) Ha az üzemanyagot (tüzelfanyag, vízfordás, stb.) a cséplető adja és a vontatásról is gondoskodik 4.—százalék.
- 2.) Ha az üzemanyagot a csépl-

lőtulajdonos adja, de a vontatásról a cséplető gondoskodik, 5,5 százalék.

(2) Az előző pontokban megállapított ceplési rész a bérceplő teljes részesedését jelenti, tehát a 3. §-ban tárgyalt esetektől eltekintve semmilyen címen további felszámításnak nincs helye.

III. §.

(1) A bérceplést végző gépekhez szerződötett munkások (munkásosapat) részére a hatóságok előtt megkötött munkavállalási szerződésben megállapított járandóságot a bérceplő a 2. §-ban megállapított ceplési részen kívül külön felszámíthatja.

(2) Abban az esetben, ha a szerződötett munkásosapat tagjai közül kerül ki az ugynevezett etető is ennek (ezeknek) járandósága a munkásoknak járó rész keretében számolandó el, abban az esetben pedig, ha a cséplőgép nem szerződötett munkásokkal dolgozik, az etetők járandóságát a bérceplő a fentebb megállapított díjakból viseli.

(3) A gép műszaki felügyeleté-é esetleg szerződötett gépkezelő fizetése a fentebb meghatározott ceplési díjakban már benne foglaltatik.

(4) A cséplőgép kezelőszemélyzetének élelmezése tekintetében az eddig szokásban volt gyakorlat a jelen rendelet nem érinti. Debrecen, 1940. július 25. Polgármester.

Megüresedett OFB. ingatlan

Az Országos Földbirtokrendező Biróság által megváltási eljárás alá vont és a korábban juttatott kimozdítása folytán a Steinfeld István macsi ingatlanából megváltott 31858/15 hrszámú 1 kat. hold 1100 négyszögöl területű mezőgazdasági mivélés céljait szolgáló ingatlan megüresedett.

A fenti ingatlanra igényeiket a városi elsőfoku közigazgatási hatóság földszint 40 számú szobájában, a hivatalos órák alatt f. évi augusztus hó 4 ig terjedő idő alatt mindazok bejelenthetik, akiknek ingatlanszerzési képességét az 1939: IV tc. nem korlátozza, továbbá akik az 1920: XXXVI. tc. 2 §-a szerint földhöz juttathatók.

— Debreceni sertésárak: Hízalábú nehéztől 133-136, hízalábú könnyű 130-133 szedett nehéztől 126-13, szedett könnyű 120-126, sz. dett könnyű 110-120, szedett silány 105-110, sovány koca 90-95, súlós 95-105, prima nehéztől 120-130, szedett öreg 115-120 fillér kg-ként. Választott malac páronként 20-25 P.

— A m. kir. postavezérgazdaság a valamely postai megbízáshoz tartozó okiratok alapján behajtandó tartozások végösszegét a belföldi forgalomban a jelenlegi 1200 pengőről 5000 pengőre emelte fel. Az összeghatár felemelése tehát most már lehetőséget nyújt arra, hogy egy megbízással, ugyanaz a megbízó (hitelvező) ugyanannak a postahivatalnak kérésű körületében, illetőleg ugyanannak a helységnek közigazgatási területén lakó adósait (legfeljebb azon 5-öt) összesen 5000 P. összegű tartozás megsegítésére szollithat fel.

— Kárpátaljáról virágosvonal indult az Alföld felé. A vonaton ruszin aratmunkások mennek munkára, hogy az áldott magyar Alföldön megkeressék azt a fehér kenyeret, amelyben husz év óta nem volt részük. Az öregek most is régi helyeiket keresik fel. De a fiatalok is ott voltak már a vonatokon és sok helyen szinte az egész falu utrakelt. Mintegy nyolcezerre tehető az elszegődött aratmunkások száma.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

2378/1940 Vh. sz.
Pk. 2463/1940 bírósági ügyszám.

Árverési hirdetmény

Alulírott bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a budapesti közp. kir. Járásbiróság 1939 P. 920741 sz. végzésével 158 P. 12 fillér és járulékaik iránt Dr. Richter Jenő Bpest V. Csóhi u. 5. l. ügyvéd által képviselt Konn és Heller végrehajtató javára alperes balmazújvárosi lakos végrehajtást szenvedő ellen elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 1200 P. becsértékű ingókra az árverés fenti tőke, a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínére: Balmazújváros, Szoboszlai út 33. 1940 évi aug. hó 3 napjának délelőtt 10 órájára kitűzték, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsíron alul is eladatnak az 1940. Pk. 24636. sz. végreh. jkvben lefoglalt: cséplőgarnitúra és egyéb ingók. Debrecen, 1940. évi július hó 13. Lőrincz Endre kir. bir. végrehajtó.

Hirdessen lapunkban

ALFÖLD

IDŐSZAKI POLITIKAI LAP
Megjelenik szombaton délután.
Előfizetési díj: félévre 2.50 P. Egész évre 5 P. Vidékre félévre: 3 P., egész évre 6 P.
Felelős szerkesztő és kiadó Dr. Diószeghy János laptulajdonos. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 41. szám.
Nyomatott: dr. Diószeghy János és Máthé Gábor nyomdávalatánál Debrecen, Piac uca 41 szám.
Felelős nyomdavezető: Máthé Gábor.